

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne [datum] odvolání obžalovaného [jméno] [příjmení], narozeného [datum], proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. června 2022, č.j. 49 T 4/2022-44, a rozhodl

takto:

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalovaného zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze jako soudu nalézacího ze dne 6.3.2023, č.j. 49 T 4/2022-44 (dále jen napadeným rozsudkem), byl obžalovaný [jméno] [příjmení] uznán vinným zvlášť závažným zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 6 písm. a) tr. zákoníku.

2. Za tento trestný čin byl uložen obžalovanému podle § 211 odst. 6 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 6 roků s tím, že podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou, dále podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku peněžitý trest ve výměře 100 denních sazeb, kdy denní sazba činí 15 000 Kč, celkem ve výměře 1 500 000 Kč, a dále podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodních korporací, na dobu 6 let. Zároveň bylo podle § 229 odst. 1 tr. řádu rozhodnuto o uplatněných nárocích na náhradu škody, a to tak, že se JUDr. [jméno] [příjmení], LL.M., insolvenční správce Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, a poškozená [příjmení] [jméno] [příjmení], S.A., odkazují se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Tohoto trestného činu se měl podle skutkových zjištění nalézacího soudu obžalovaný dopustit tím, že (přejato doslova z výroku napadeného rozsudku, včetně případných pravopisných chyb a překlepů)

jako jediný jednatel společnosti Q2 [právnícká osoba], [IČO], se sídlem [adresa] (nyní se sídlem [adresa]), od [datum] člena

Metropolitního spořitelního družstva, [ICO], se sídlem [adresa], [PSC] [obec] (nyní Metropolitní spořitelní družstvo v likvidaci, [ICO], se sídlem [adresa], dále jen "MSD"), v úmyslu vylákat a neoprávněně získat finanční prostředky, podal v [obec] dne [datum] na MSD Žádost o poskytnutí podnikatelského úvěru na nákup nemovitostí ve výši 90 mil. Kč a po schválení návrhu na rozhodnutí úvěru [číslo] orgány MSD uzavřel dne [datum] v [obec] podle příslušných ustanovení zák. č. 511/91 Sb., obchodní zákoník, Smlouvu o úvěru č. [číslo] s Metropolitním spořitelním družstvem, zastoupeným předsedou představenstva Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození] a členem představenstva Ing. [jméno] [příjmení], CSc., [datum narození], podle níž se MSD zavázalo poskytnout klientovi podnikatelský úvěr do maximální částky 90.000.000 Kč, kdy poskytnuté finanční prostředky měly být určeny výhradně na nákup nemovitostí, to vše s úrokovou sazbou 9% p.a., měsíčními splátkami úroků dle splátkového kalendáře a ubrazením jistiny nejpozději do [datum], přičemž úvěr byl dle podmínek ve Smlouvě zajištěn vlastní blankosměnkou na řád MSD, per aval [jméno] [příjmení] (tehdy trvale bytem [adresa] písmeno c), ke kterým byly dne [datum] před vlastním podpisem Smlouvy o úvěru mezi stranami uzavřeny Smlouvy o zřízení zástavního práva, kdy MSD zastupovala na základě plné moci [jméno] [příjmení] (nyní [příjmení], [datum narození]) a [právnícká osoba] [právnícká osoba] zastupoval [jméno] [příjmení],

přičemž při sjednávání úvěrové smlouvy si byl vědom toho, že pokud MSD sdělí v podkladech pro žádost o úvěr pravdivé informace, nebude mu úvěr poskytnut, a proto v žádosti a podkladech k žádosti úmyslně uvedl nepravdivé a hrubě zkresené údaje, týkající se:

A) ocenění předmětu zajištění, k němuž ve snaze zajistit v podstatě nereálné financování zneužíval se znalostí problematiky informací, které měl k dispozici, zcela účelově ve svůj prospěch a za účelem získání úvěru v jím požadované výši naprosto účelově předkládal znalecké posudky vypracované za účelem zjištění ceny nemovitostí dne [datum] Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození], znalcem jmenovaným Krajským soudem v Ústí nad [příjmení], obor ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí, a to

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec] u [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [část obce], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec] u [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okr. [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [ulice] Vožice, okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okres [obec],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec] ve Slezsku, okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec], okres [okres],

[číslo] o ceně nemovitosti pozemků v obci [obec], k.ú. [obec] u [obec], okres [okres],

kdy nemovitosti byly na základě sdělení [jméno] [příjmení], že využití pozemků záleží na pořizované změně územně plánovací dokumentace (dále jen ÚPD), která je již ve fázi zpracování, a na jejím schválení, oceňovány znalcem [příjmení] [příjmení] jako součást zastavitelného území v územním plánu obce, sloužící k budoucí výstavbě rodinných domů, nikoli sloužící k zemědělské výrobě mimo území určených pro zástavbu a dle těchto znaleckých posudků byla cena obvyklá tržní stanovena indexovou metodou v celkové výši 229.940.720 Kč ke dni vypracování posudku, čímž [jméno] [příjmení] dosáhl jednoznačného nadhodnocení cen nemovitostí sloužících k zástavě a tím v konečném důsledku mohl žádat o vyšší finanční částku,

ačkoli si byl vědom, že takto stanovená hodnota byla pro poskytování úvěrů nepravdivá, neboť o změnu ÚPD na jednotlivých obecních úřadech žádal až po [datum], a hodnota neodpovídala parametrům obvyklé (tržní) ceny předmětu zajištění pro potřeby schvalovacího řízení při poskytování úvěrů, neboť byla v součtu více než 37 násobně nadhodnocena oproti tržní hodnotě v celkové výši 6.153.712 Kč, stanovené ke dni [datum] novými znaleckými posudky

[číslo] pozemkové parcely v k.ú. [obec] u [obec], pozemkové parcely zemědělských pozemků, vypracovaný [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací na nemovitosti,

[číslo] pozemkové parcely v k.ú. [část obce], obec Psárov, pozemkové parcely zemědělských pozemků, vypracovaný [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací na nemovitosti,

Číslo 1992 [číslo], 1993 [číslo] - pozemky zapsané na [list vlastnictví] pro obec a k.ú. [obec] u [obec], vypracovaný Ing. [jméno] [příjmení],

znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady - nemovitosti,

[číslo] pozemkové parcely v k.ú. [obec], obec Šebířov, pozemkové parcely zemědělských pozemků, vypracovaný [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací na nemovitosti,

[číslo] o ceně pozemků v obcích a kat. územích: A) [obec], okres [okres], B) [obec], okres [okres], vypracovaný Ing. [jméno] [příjmení], znalcem z oboru ekonomie, cena a odhady, odhady nemovitostí,

Číslo [číslo], [číslo] - pozemkové parcely v k.ú. [obec], obec Mladá Vožice,

pozemkové parcely zemědělských a ostatních pozemků, vypracovaný [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací na nemovitosti,

[číslo] o cenách nemovitostí, zapsaných v KN vedeném Katastrálním úřadem pro

Pardubický kraj, katastrální pracoviště Svitavy na [list vlastnictví] pro katastrální území [číslo] [obec], obec [číslo] [obec], okres CZ [číslo] [obec], vypracovaný Ing. [jméno] [příjmení], znalcem v oboru stavebnictví a ekonomika - oceňování nemovitostí [číslo] [číslo] o ceně pozemků v k.ú. [obec] v obci

[obec] a pozemků, které se nacházejí v k.ú. [obec] ve Slezsku v obci [obec], vypracované Ing. [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, pro odvětví ceny a odhady,

[číslo] o ceně nemovitostí - pozemkových parcelách na [list vlastnictví] v obci

[obec], okres [okres], katastrální území Budčice včetně příslušenství, vypracovaný Ing. [jméno] [příjmení], znalcem pro obor ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace oceňování nemovitostí,

číslo 1994 [číslo], 1995 [číslo] - pozemky zapsané na [list vlastnictví] pro obec a

k.ú. [obec] u [obec], vypracovaný Ing. [jméno] [příjmení], znalcem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady - nemovitosti,

B) způsobu zajištění návratnosti poskytnutých peněžních prostředků, kdy v žádosti o úvěr deklaroval, že finanční prostředky z úvěru použije na další nákupy nemovitostí, a to jak zemědělských pozemků, tak budov k rekonstrukci či nedokončených staveb se záměrem takto získané pozemky vhodné či předurčené k výstavbě zasíťovat a prodat, budovy opravit, zrekonstruovat a prodat a nedokončené stavby odkoupit, dokončit a prodat, přičemž se mělo jednat o krátkodobou aktivitu s horizontem plnění dva roky, čímž společnost získá vlastní prostředky určené ke splácení úvěru a k další činnosti, což následně neučinil, neboť poté, co na základě žádosti o čerpání úvěru mu dne [datum] byly vyplaceny finanční prostředky na základě Smlouvy o úvěru ve výši 90.000.000 Kč na bankovní účet [právnícká osoba] ENERGIE × [právnícká osoba] číslo [bankovní účet], vedený u [příjmení] [příjmení] [příjmení] republik and Slovakia, × [právnícká osoba], následujícího dne, tj. [datum], poukázal částku ve výši 89.000.000 Kč ve prospěch bankovního účtu č. [bankovní účet], majitele [právnícká osoba] s.r.o., IČ [PSČ] 045, se sídlem [adresa], žádné další avizované nákupy nemovitostí neprovedl ani mu nebylo [právnícká osoba] s.r.o. poskytnuto odpovídající protiplnění, tedy minimálně částku ve výši 89.000.000 Kč použil v rozporu s účelem úvěru uvedeným ve Smlouvě o úvěru [číslo]

kdy uvedenou úvěrovou smlouvu podepisoval s vědomím, že nebude schopen bradit domluvené závazky, plynoucí z uvedené úvěrové smlouvy, neboť následně nepostupoval dle podnikatelského plánu uvedeného v žádosti o poskytnutí úvěru a [právnícká osoba] ENERGIE × [právnícká osoba], jejímž byl jediným jednatelem, negenerovala žádný zisk, splátky úroku úvěru byly sice uhrazeny v celkové výši 12.665.000 Kč, převážně ale bezprostředně poté, co ve prospěch účtu společnosti byly připsány finanční prostředky z účtu [právnícká osoba] - × [právnícká osoba], [IČO], [právnícká osoba], [IČO] a × [právnícká osoba], [IČO], na jistinu úvěru [právnícká osoba] [právnícká osoba] neuhradila vůbec ničeho, čímž s přihlédnutím k hodnotě pozemků v zástavě, která ke dni [datum] činila 6.153.712 Kč došlo ke způsobení škody družstvu MSD ve výši 83.846.288 Kč.

4. Proti tomuto rozsudku podal ve lhůtě předpokládané ustanovením § 248 odst. 1 tr. řádu odvolání obžalovaný. Věc byla posléze předložena Vrchnímu soudu v Praze k projednání podaného odvolání.

5. Odvolání obžalovaného bylo podáno jak do výroku o vině, tak do výroku o trestu. Obžalovaný v písemném odůvodnění svého odvolání prostřednictvím obhájce, a posléze i u veřejného zasedání, poukázal na to, že odvolacím důvodem proti výroku o vině je nesprávné právní posouzení zjištěných skutečností podle ustanovení obecné části trestního zákoníku týkajících se zavinění, na základě čehož nalézací soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru o úmyslné formě zavinění. Odvolacím důvodem proti výroku o vině je dále neúplnost skutkových zjištění týkajících okolností použití peněžních prostředků z úvěru vyplacených z účtu [právnícká osoba] [právnícká osoba] na účet [právnícká osoba] s.r.o., zpochybňující závěr nalézacího soudu o tom, že obžalovaný měl použít tyto prostředky v rozporu se sjednaným účelem úvěru. Jako samostatný odvolací důvod proti výroku o trestu ale obžalovaný uplatňuje také skutečnost, že nalézací soud

řádně nezjistil ani neprovedl řádnou úvahu o majetkových a příjmových poměrech obžalovaného, což vyústilo ve skutečnost, že obžalovanému byl uložen nepřiměřeně přísný peněžitý trest. [ulice] část obhajoby obžalovaného týkající se části skutku ohledně sjednávání úvěru a uvádění nepravdivých informací je směru shrnuta v odst. 19. a násl. odůvodnění napadeného rozsudku. Obžalovaný zde ve zkratce vysvětlil, že při sjednávání úvěru se účastnil již připraveného procesu, v rámci něhož měl od [právníká osoba] Tech připravené podklady, zejména znalecké posudky vypracované odsouzeným [příjmení], jakož i samotnou žádost o úvěr. Obžalovaný tyto dokumenty kontroloval v rozsahu, který od něj bylo možno rozumně očekávat, tedy že zkontroloval čísla předmětných pozemků uvedených v jednotlivých dokumentech (viz odst. 20 a 21 napadeného rozsudku). V tomto směru neshledal žádný problém. Připravenou žádost o úvěr pak podepsal a spolu s přílohami, především znaleckými posudky vypracovanými odsouzeným [příjmení], podal u MSD. Nálezací soud odůvodnil svůj závěr o naplnění základní skutkové podstaty podle § 211 odst. 1 tr. zákoníku v odst. 306. odůvodnění napadeného rozsudku. Zde vyložil, že obžalovaný s ohledem na svou lhostejnost a nevšímavost musel jednat ve formě nepřímého úmyslu s poukazem na povinnosti jednatele při výkonu funkce, zejména s ohledem na jeho povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Výše uvedené odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela nedůvodné. Povinnost péče řádného hospodáře je dílčí složkou povinností člena voleného orgánu právnické osoby při výkonu jeho funkce (případně v jiných taxativně zákonem stanovených případech, např. povinnosti vykonavatele závěti podle § 1554 občanského zákoníku nebo pachytře pečujícího o inventář podle § [číslo] tamtéž). Člen voleného orgánu má tuto povinnost ve vztahu k právnické osobě (a nikomu jinému) a její porušení zakládá jeho potenciální sekundární povinnost k náhradě škody nebo jiné újmy způsobené právnické osobě (eventuálně další obdobné sekundární povinnosti). Její splnění nebo naopak porušení může mít v oblasti trestního práva význam tam, kde zvláštní část trestního zákoníku v té které skutkové podstatě počítá s porušením zvláštních povinností převzatých zákonem. Zjevným příkladem je trestný čin porušení povinností při správě cizího majetku v úmyslné nebo nedbalostní formě (viz § 220 a 221 trestního zákoníku). S ohledem na samotnou podstatu této povinnosti pak může mít takové posouzení význam také při rozhodování v adhézním řízení o povinnosti obviněného člena voleného orgánu nahradit škodu nebo jinou újmu poškozené právnické osobě. Úvahy o tom, zda obžalovaný jednal či nejednal v souladu s jeho povinností péče řádného hospodáře vyplývající z jeho funkce jednatele společnosti Q2 [právníká osoba] ale nemohou odůvodnit právní závěr nálezacího soudu o naplnění všech znaků úmyslné formy zavinění ke spáchání trestného činu úvěrového podvodu. Ani jedna ze základních skutkových podstat tohoto trestného činu žádným způsobem nepočítá s existencí nějaké zvláštní povinnosti pachatele vyplývající z jeho postavení nebo ze zákona. Stejně tak s takovou povinností nepočítá ani právní úprava obecné části trestního zákoníku o zavinění, jak byla citována výše v tomto odvolání. Obžalovaný jinak vůči úvěrujícímu neměl povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, pročez porušení této povinnosti nemůže založit ani žádný nárok úvěrujícího vůči obžalovanému. Úvaha nálezacího soudu je o to více nesprávná, že ani existence povinnosti péče řádného hospodáře nezakládá nezbytnou povinnost člena voleného orgánu právnické osoby mít vyčerpávající (zejména odborné) znalosti a informace potřebné pro výkon této funkce, když člen voleného orgánu je oprávněn suplovat tyto své případné mezery za pomoci odborných třetích osob, které mu budou poskytovat potřebné poradenství (viz kupř. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2008, sp. zn. 29 Cdo 2531/2008). Uvedený závěr přiměřeně aplikovaný na zdejší případ znamená, že obžalovaný jednal zcela v souladu s „povinností péče řádného hospodáře“, když se spolehl na cenu pozemků konstatovanou odborníkem v dané oblasti, tedy znalcem ustanoveným Krajským soudem v Ústí nad Labem v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, zvláštní specializace oceňování nemovitostí, v jím vypracovaném znaleckém posudku. Jak již ale bylo zmíněno výše, úvahy spojené s hodnocením způsobu výkonu funkce obžalovaného jsou pro účely právního posouzení zkoumaného skutku nepodstatné. Nálezací soud se měl správně zaměřit na to, zda obžalovaný především věděl, že svým jednáním může naplnit znaky první základní skutkové

podstaty předmětného zločinu (vědomostní složka), a pokud ano, tak jaký byl jeho subjektivní postoj k takové skutečnosti (volní složka). Obžalovaný nemohl ani vědět, že údaje ve znaleckých posudcích jsou nesprávné. Nálezací soud především v odst. 303 odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že se nepovedlo prokázat, že by obžalovaný měl znát odsouzeného [příjmení], resp. že mezi nimi existoval nějaký vztah nebo komunikace, případně že by on nebo odsouzený [příjmení] měli vědomost o tom, že se fakticky podílí na trestné činnosti prováděné organizovanou skupinou. Z uvedeného vyplývá, že obžalovaný neměl žádnou předchozí vědomost o tom, že odsouzený [příjmení] se (alespoň dle obžaloby) má dopouštět vydávání nepravdivých znaleckých posudků, a tedy že předmětné znalecké posudky, který obžalovaný použil pro účely žádosti o úvěr, jsou nesprávné, a z důvodu této své neznalosti podstaty věci proto ani nemohl mít žádné pochybnosti o jejich správnosti, které by jej mohly vést k tomu, aby nechal vypracovat nový znalecký posudek, případně aby požádal odsouzeného [příjmení] o vysvětlení a ujistění, že předmětné znalecké posudky jsou správné. Za této situace nelze po obžalovaném rozumně požadovat, aby věcně hodnotil znalecké závěry uvedené ve znaleckých posudcích jinak obsahujících všechny předepsané náležitosti. Také podle vyjádření zaměstnanců MSD, kteří zpracovávali úvěr poskytovaný [právníká osoba] Energie, znalecké posudky nikdy nebyly předmětem věcného přezkumu (viz odst. 91, 101, 107 a 114 odůvodnění napadeného rozsudku). Zde se přitom jednalo o osoby, které se zpracováváním úvěrů zabývaly v rámci své každodenní praxe, byť pouze z administrativního hlediska (ostatně jak tomu s ohledem na jeho popsané postavení v celém procesu sjednávání úvěru bylo i u samotného obžalovaného). Podle jejich sdělení se navíc jednalo o běžnou praxi nikoliv pouze MSD, ale i u jiných peněžních ústavů, o čemž měly informace z první ruky, protože některé z těchto osob v rámci své profesní minulosti působili právě na těchto pozicích u jiných peněžních ústavů. Obžalovaný sice mohl znát kupní cenu v době, kdy tyto pozemky [právníká osoba] [právníká osoba] nabývala, z toho ale nelze dovodit, že mohl znát jejich obvyklou cenu (tedy cenu, kterou i soudy nechávají zjistit odborníkem v dané oblasti a která se dle obžalovaného [příjmení] nerovná ceně tržní) v době, kdy měly být použity k zajištění úvěru. Svědkyně [příjmení], která v MSD zastávala pracovní pozici úvěrového konzultanta a zároveň funkci členky úvěrové komise, pak navíc dodala, že obvyklá cena představovala cenu, za kterou bylo možno předmět ocenění prodat v době, na kterou byl poskytnut úvěr, tedy v zásadě do budoucnosti (viz odst. 96 odůvodnění napadeného rozsudku). Za stávající situace nelze dospět k jinému závěru, než že obžalovaný nemohl ani vědět, že předmětný znalecký posudek je nesprávný. V číslem neoznačené odrážce odst. 312 odůvodnění nálezací soud k výše uvedené dílčí složce obhajoby obžalovaného uvádí, že nepochybný závěr o naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty předmětného zločinu je dán naprostou lhotežností a ledabylostí obžalovaného, z čehož nálezací soud následně dovozuje spáchání předmětného zločinu alespoň v nepřímém úmyslu. Tato naprostá lhotežnost a ledabylost je ale již ze své podstaty součástí volní složky, nikoliv složky vědomostní, neboť vyjadřuje subjektivní postoj pachatele k jemu známému skutkovému stavu (když naprosto lhotežně nebo ledabyly jednajícího pachatele netrápí to, že z jemu známého skutkového stavu by mu měly vyplývat určité pochybnosti o způsobu a zejména o možných následcích jeho jednání), a která se v oboru trestního práva hmotného může projevit buďto znakem srozumění nebo znakem hrubé nedbalosti (viz § 15 odst. 2 a § 16 odst. 2 trestního zákoníku). Uvedené potvrzuje jak výše citovaná judikatura Nejvyššího soudu, podle které je existence vědomostní složky nezbytnou podmínkou pro existenci složky volní (kde pachatel nemá vědomost o tom, že vůbec může páchat trestný čin, není možné, aby měl jakýkoliv, ať již kladný nebo záporný subjektivní vztah k možnému trestněprávnímu následku, a tedy aby byl k takovému následku lhotežný nebo ledabylý), tak i úvaha samotného nálezacího soudu, který ve své výše označené úvaze záhy poukazuje na srozumění obžalovaného. Dle názoru obžalovaného proto nálezací soud v tomto rozsahu nepřipustně zaměnil vědomostní o volní složku úmyslného zavinění, a na základě takového nesprávného právního posouzení pak dospěl k nesprávnému závěru o naplnění všech znaků základní skutkové podstaty trestného činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1 tr.

zákoníku. Ohledně té části skutku, která se týká způsobu použití peněžních prostředků z úvěru, je obhajoba obžalovaného shrnuta v odst. 13 a 14 odůvodnění napadeného rozsudku. Ve zkratce zde obžalovaný uvedl, že [právníká osoba] s.r.o., které byly převedeny peněžní prostředky z úvěru vyplaceného [právníká osoba] [právníká osoba], byla obchodním partnerem, který měl v zásadě zprostředkovat nákup zemědělských pozemků. K tomuto nedošlo z důvodů na straně [právníká osoba] s.r.o., které se obžalovaný snažil zjistit dotazy směřovanými na dotyčné osoby, avšak bezúspěšně. V samotné skutečnosti, že [právníká osoba] [právníká osoba] vyplatila tyto peněžní prostředky [právníká osoba] s.r.o., proto nemůže být shledáno použití peněžních prostředků z úvěru v rozporu s jeho účelem. V kontextu s uvedeným pak je naprosto namístě poukázat na to, že po celé trestní řízení nebylo ani v nejmenším skutečně prokázáno, že by obžalovaný doopravdy použil finanční prostředky mající původ v poskytnutém úvěru v rozporu se sjednaným účelem, když touto otázkou se po stránce důkazní nejen soud, ale ani jiné orgány činné v trestním řízení, patřičně nezabýval, natož aby byly opatřeny a řádně v řízení provedeny důkazní prostředky, které by tuto domněnku vyslovenou obžalobou spolehlivě a nepochybně, jak je předpokládáno trestním zákoníkem, osvědčovaly. Za tohoto stavu lze proto navíc důvodně usuzovat na naprostou absenci motivu k tomu, aby se obžalovaný úmyslně měl či mohl dopustit trestního jednání tak, jak je popsáno ve výroku rozsudku nalézacího soudu. Podle odst. 321 odůvodnění napadeného rozsudku nalézací soud uložil obžalovanému peněžitý trest, neboť obžalovaný měl svým jednáním získat majetkový prospěch dílem pro [právníká osoba] Energie, dílem pro [právníká osoba]. Ohledně počtu a výše denních sazeb peněžitého trestu nalézací soud velice stručně uzavřel, že v době rozhodování neměl k dispozici údaje o majetkových a příjmových poměrech obžalovaného, pročez provedl jejich odhad podle výše citovaného ustanovení trestního zákoníku, a to s ohledem na údaje uváděné obžalovaným o svém podnikání s bratry Lamplotovými a vzhledem k tomu, že podnikání bylo dlouholetým zdrojem jeho příjmů. Shora uvedené odůvodnění je pro uložení peněžitého trestu naprosto nedostačující, neboť z něj nelze rozumně vyčíst, na základě jakých úvah nalézací soud dospěl ke konkrétním sazbám peněžitého trestu uvedeným ve výroku o trestu napadeného rozsudku. Lze také napadnout již samotný fakt, že soud tyto sazby stanovil na základě odhadu přesto, že k takovému postupu nebyly splněny stanovené podmínky. V rámci úvah o uložení peněžitého trestu podle § 67 a násl. tr. zákoníku je soud povinen nejdříve si opatřit údaje o majetkových poměrech pachatele, a jestliže se mu je nepodaří obstarat v dostatečném rozsahu, je oprávněn sám odhadnout majetkovou situaci pachatele a s přihlédnutím k tomuto svému odhadu stanovit výši peněžitého trestu. Jde o subsidiární postup soudu pro případ, když se dostupnými důkazy nepodaří blíže zjistit majetkové poměry pachatele, tj. nejen jeho čistý denní příjem ve smyslu § 68 odst. 3 tr. zákoníku, ale ani hodnotu jeho majetku a ostatních zdrojů, které jsou relevantní pro určení výše denní sazby peněžitého trestu. Odhad soudu ovšem nemůže vykazovat libovůli, musí vycházet jednak z důkazů, které má soud k dispozici, jednak z logického posouzení možných příjmů pachatele a jeho majetku v závislosti na zjištění např. o jeho vzdělání, sociálním a profesním zařazení, způsobu života, ale též o jeho závazcích či jiných majetkových povinnostech apod. (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 5 Tdo 829/2015). Nalézací soud sice v odst. 321 odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že v době rozhodování neměl k dispozici objektivizované majetkové a příjmové poměry obžalovaného, tato skutečnost ale nebyla způsobena tím, že by tyto poměry snad nebylo možné zjistit, nýbrž tím, že nalézací soud se je zjistit ani nepokusil. V odůvodnění napadeného rozsudku není k této otázce uvedena jediná zmínka jak v části týkající se shrnutí obsahu provedených důkazů, tak v části týkající se jejich hodnocení a navazujících skutkových a právních úvah nalézacího soudu. Již skutečnost, že nalézací soud se ani nepokusil zjistit tyto rozhodné poměry obžalovaného, nýbrž rovnou přistoupil k jejich odhadu činí uložení peněžitého trestu ve výši, v jaké se tak stalo, nesprávným. Tímto je naplněn odvolací důvod, pročez napadený rozsudek musí být v příslušném rozsahu zrušen. Majetkové a příjmové poměry obžalovaného jakožto ukazatele rozhodné pro stanovení konkrétní výše denní sazby peněžitého trestu nijak nevyplývají z těch pasáží napadeného

rozsudku, v nichž je popisováno, „podnikání obžalovaného s bratry Lamplotovými“ (které navíc v odst. 321 odůvodnění ani nejsou nijak blíže citovány). Obžalovanému pak již naprosto vůbec není zřejmé, jaký konkrétní závěr nalézací soud dovodil ze skutečnosti, že, „podnikání bylo dlouholetým zdrojem jeho příjmů“. Z uvedeného lze dovodit akorát holý fakt, že obžalovaným byl podnikatelem, nikoliv ale již důvody, na jejichž základě nalézací soud shledal odpovídající výši denní sazby peněžitého trestu v částce 15.000 Kč. V příslušné části je navíc napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť nalézací soud ani náznakem v odst. 321 odůvodnění neuvedl, jaké konkrétní majetkové a příjmové poměry u obžalovaného dovodil, pročez není možné ani přezkoumat, zda stanovený výše denních sazeb odpovídá těmto jeho poměrům. Závěrem obžalovaný navrhuje, aby Vrchní soud v Praze rozhodl tak, že podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu zruší ve výroku o vině i výroku o trestu napadený rozsudek a podle § 259 odst. 3 tr. řádu rozhodne rozsudkem tak, že obžalovaný se podle § 226 písm. b) tr. řádu zprošťuje obžaloby, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

6. K odvolání obžalovaného se státní zástupce vyjádřil tak, že je považuje za nedůvodné.

7. Vrchní soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek z hlediska zákonnosti a odůvodněnosti výroků rozsudku, i z hlediska správnosti postupu řízení, které předcházelo vyhlášení napadeného rozsudku, a to z hlediska vytýkaných vad jednotlivými odvoláními, přičemž k vadám odvoláními nevytýkaným mohl přihlížet jen potud, pokud měly vliv na správnost výroků napadeného rozsudku, proti němuž bylo odvolání podáno. Na podkladě takového přezkumu věci, v rozsahu předpokládaném v ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu, pak dospěl k závěru, že odvolání obžalovaného není důvodné v žádném ohledu. Nebyly tedy shledány důvodnými námitky obžalovaného, které uplatnil ve vztahu k výroku o vině v podaném odvolání. Nalézací soud, při důsledném šetření práv obžalovaného na obhajobu, provedl prakticky všechny dostupné důkazy, které mohly k objasnění věci přispět, kdy tyto důkazy v rámci hlavního líčení provedl zcela v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu, při poskytnutí obžalovanému možnosti uplatnění všech práv obhajoby, která jsou obžalovanému a jeho obhájci v rámci trestního řízení přiznávány. Rozsah dokazování provedeného ze strany nalézacího soudu tedy byl shledán zcela v souladu s požadavky ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu, přičemž takto provedené důkazy nalézací soud hodnotil důsledně postupem předpokládaným v ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu a dospěl ke správným skutkovým a právním závěrům, které také vyjádřil v odůvodnění svého rozhodnutí, a to v rozsahu předpokládaném ustanovením § 125 odst. 1 tr. řádu, přičemž v tomto směru je možno na tyto skutkové i právní závěry, učiněné nalézacím soudem ve vztahu k vině obžalovaného předmětnou trestnou činností, zcela odkázat, neboť s těmito závěry se Vrchní soud v Praze zcela ztotožňuje. Nalézací soud tedy svá skutková zjištění učinil na základě jím provedených a řádně zhodnocených důkazů a jeho závěrům nelze v zásadě ničeho vytknout. Lze dodat, že Vrchnímu soudu v Praze jako soudu odvolacímu nepřísluší nahrazovat postup soudu I. stupně podle § 2 odst. 6 tr. řádu, a za předpokladu, že úvahy soudu I. stupně v tomto směru vycházejí z úplného a nezkresleného obsahu všech provedených důkazů a odpovídají zásadám obecné logiky, je v souladu se zásadou bezprostřednosti a ústnosti řízení na soudu I. stupně, před nímž jsou důkazy prováděny, aby z nich vyvozoval závěry pro tvorbu skutkových zjištění. Vrchní soud v Praze je v tomto směru oprávněn korigovat skutková zjištění nalézacího soudu pouze v limitované míře na základě před ním provedeného dokazování ve smyslu § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. řádu. Takové podmínky však v tomto případě splněny nejsou, hodnocení důkazů nalézacím soudem odpovídá § 2 odst. 6 tr. řádu a jeho skutkové závěry, které na základě provedených a správně hodnocených důkazů učinil, jsou přesvědčivé a logické a nelze jim v zásadě ničeho vytknout. Vrchní soud v Praze se tedy v otázce skutkových zjištění zcela ztotožnil se závěry soudu nalézacího a v jeho postupu neshledal žádná zásadní pochybení, která by měla vliv na správnost a zákonnost jeho rozhodnutí.

8. K odvolacím námitkám uplatněným obžalovaným, které jsou prakticky totožné s námitkami uplatněnými již před nalézacím soudem a s nimiž se nalézací soud v napadeném rozsudku

náležitě a příkladně vypořádal, lze odkázat na písemné odůvodnění napadeného rozsudku s tím, že k podrobné a vyčerpávající argumentaci nalézacího soudu Vrchní soud v Praze toliko dodává a zdůrazňuje, že nelze přisvědčit obžalovanému, pokud má za to, že pro jeho vědomé zapojení do projednávané trestné činnosti nesvědčí žádné důkazy a rozhodnutí o jeho vině je tak založeno na nesprávně vyhodnocených důkazech, s jejichž interpretací obsáhle polemizuje. Vrchní soud v Praze se naopak zcela ztotožňuje se závěry nalézacího soudu, dle kterých není pochyb o tom, že odsouzený [příjmení] jako soudem jmenovaný znalec pro obor ekonomika, odvětví ceny a odhady, zvláštní specializace oceňování nemovitostí, vyhotovil ke dni [datum] a následně ob jednateli společnosti Q2 [právnícká osoba], reprezentované právě obžalovaným, předal předmětné znalecké posudky, v nichž obvyklou cenu dotčených pozemků k datu ocenění přibližně 37x ve svém souhrnu nadhodnotil. Uvedené znalecké posudky pak jednatel společnosti Q2 [právnícká osoba], tedy obžalovaný, bezprostředně poté použil jako podstatnou přílohu o doložení tržní hodnoty nemovitostí jako předmětu zástavy k žádosti o podnikatelský úvěr u MSD [číslo] ve výši 90 000 000 Kč, jehož jistina následně nebyla splácena vůbec, na úrocích byly zaplacený pouze první platby v celkové výši 12 665 000 Kč a obžalovaným ohodnocené pozemky dohromady tvořící předmět zástavy úvěru měly skutečnou hodnotu pouhých 6 153 712 Kč. Tedy těch nemovitostí, které nedlouho (zhruba dva měsíce) před jejich oceněním pro tyto účely obžalovaný sám zajistil a byl si tedy neoddiskutovatelně také vědom, za jaké částky je zajistil (v souhrnu jen mírně převyšující 5 100 000 Kč). V tomto zjištění se Vrchní soud v Praze shoduje se závěry nalézacího soudu. Ke dni ocenění [datum] byly posuzované pozemky jednoznačně pozemky zemědělskými či jinými nestavebními pozemky a měly hodnotu nepřevyšující 6 153 712 Kč, jak bylo prokázáno znaleckými posudky znalců [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], příbrných orgány činnými v přípravném řízení, resp. u poslední jmenovaného znalce nalézacím soudem. Z předmětných znaleckých posudků vypracovaných odsouzeným [příjmení] pak nelze v žádném ohledu dovodit, že jím určená cena obvyklá v souhrnu 229 940 720 Kč má vyjadřovat cenu těchto pozemků, kdyby byly pozemky stavebními. V tomto ohledu dospěl Vrchní soud v Praze ke stejným závěrům jako nalézací soud v napadeném rozsudku, přičemž znalci shora uvedení naprosto přesvědčivě před nalézacím soudem objasnili způsob, jakým ohodnotili dotčené nemovitosti ke dni [datum] a proč cena stanovená odsouzeným [příjmení] není cenou v daném místě a čase obvyklou. Obžalovaný ani jako laik nemohl přehlédnout, že nemovitosti, které nedlouho před jejich znaleckým ohodnocením pořídil za částku v souhrnu jen mírně převyšující 5 100 000 Kč, jsou znalcem, tedy odsouzeným [příjmení], pro potřeby jím uzavíraného úvěru oceněny na částku 229 940 720 Kč, tedy že doslova ke kolosálnímu navýšení jejich ceny obvyklé. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že se obžalovaný s odsouzeným [příjmení] tehdy patrně neznali, a ani to, že znalecké ohodnocení měl dle obhajoby obžalovaného zprostředkovávat někdo třetí. Poukazuje-li obžalovaný na skutečnost, že chybného ocenění pozemků si nevšimli ani kompetentní zaměstnanci MSD při schvalování úvěru, pak na těchto závěrech s ohledem na výše uvedené ani případná minimálně nedbalost takových zaměstnanců nemůže nic změnit. Nutno totiž také připomenout, že tyto nemovitosti měly sloužit k zajištění úvěru na částku 90 000 000 Kč, tedy obžalovaný již při jejich pořízení za doslova zlomek v poměru k úvěrované částce věděl, že jako zástava jsou samy o sobě pro peněžní ústav krajně nedostatečné. Ke zhodnocení předmětných pozemků pak nejen že následně nedošlo, ale fakticky ani s ohledem na jejich charakter dojít nemohlo. Je také zcela irrelevantní, že o změnu územního plánu mohlo být požádáno někdy v budoucnu, což se bez úspěchu stalo, jak také vyplynulo z dokazování před nalézacím soudem, kdy takové žádosti, ovšem zjevně účelově a alibisticky, obžalovaný učinil. Tyto pozemky, které byly předmětem zástavy, sice nebyly bezcenné, jak bylo shora uvedeno, avšak deklarovaná cena plynoucí z ocenění odsouzeným [příjmení] na částku 229 940 720 Kč, byla v každém případě 37x nadsazená. Cenu takto prokazovanou tyto pozemky neměly ani v době uzavírání úvěrové smlouvy, ani ji nebylo možné rozumně očekávat v budoucnu, neboť pro zhodnocení těchto

pozemků na uvedenou cenu nebyl žádný reálný předpoklad. Nemohly tak představovat dostatečné zajištění úvěru. Údaj o hodnotě pozemků nabízených do zástavy přitom nepochybně byl pro MSD důležitou okolností, která měla stěžejní význam pro rozhodnutí, zda bude úvěrová smlouva sjednána a zda bude úvěr poskytnut. Není také pochyb o tom, že peněžní prostředky následně obžalovanému vyplacené z poskytnutého úvěru ve výši 90 000 000 Kč a účelově vázané na nákup nemovitostí, byly obžalovaným použity v rozporu s tímto účelem. Na účet Q2 [právnícká osoba] byly převedeny [datum] (ve výroku napadeného rozsudku nesprávně [datum]) a ještě téhož dne obžalovaný z této částky převádí na účet [právnícká osoba] částku 89 000 000 Kč. Z této částky z účtu [právnícká osoba] ještě téhož dne odchází 70 000 000 Kč na účet [právnícká osoba] a v následujících dnech další již drobnější částky rovněž na účet [právnícká osoba] (14 550 000 Kč), ale také na účet MSD, [právnícká osoba] a rovněž i Q2 [právnícká osoba] (shodou okolností ve výši 680 000 Kč, rovnající se nikoli náhodou první splatné splátce úvěru). Pokud jde o částku 70 000 000 Kč, připsanou dne [datum] na účet [právnícká osoba], ještě téhož dne bylo 69 000 000 Kč rozesláno na účty [právnícká osoba] a.s. a [právnícká osoba] a zbytek této částky ve výši 1 000 000 Kč v kombinaci s částkou ve výši 14 550 000 Kč, připsanou na účet [právnícká osoba] dne [datum], byl rozdroben na 13 menších plateb ve prospěch řady různých dalších společností, ale též MSD. Již tento stručný popis peněžních toků vylučuje vážně míněné ekonomické nakládání s peněžními prostředky poskytnutými úvěrem, tím spíše, mělo-li se jednat o nákup nemovitostí. Okamžité zbavení se peněžních prostředků z poskytnutého úvěru obžalovaným, vyjma částky 1 000 000 Kč, kterou si obžalovaný ponechal a z valné části následně vybral v hotovosti, nemá s avizovaným nákupem nemovitostí nic společného. Naopak do popředí vyvstává pravý důvod celého počínání, tedy vylákání peněžních prostředků z MSD, a jejich v podstatě okamžité rozdrobení mezi celou řadu dalších subjektů. Tyto skutečnosti, pokud jde o čísla jednotlivých účtů a toky peněžních prostředků, jsou zřejmé již z výpisů z účtů dotčených subjektů, které byly provedeny před nalézacím soudem v průběhu hlavního líčení, jakkoliv jim nalézací soud v odůvodnění napadeného rozsudku nevěnoval významnější pozornost. Vrchní soud v Praze doplnil dokazování o usnesení Policie ČR ze dne [datum], Č.j. NCOZ [číslo], kterým bylo podle § 160 odst. 1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání obviněných [jméno] [příjmení] ([právnícká osoba]), [jméno] [příjmení] ([právnícká osoba]) a [jméno] [příjmení] ([právnícká osoba]) pro přečin legalizace výnosu z trestné činnosti z nedbalosti podle § 217 odst. 1, 3 písm. a), b) tr. zákoníku, a obviněných [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] pro přečin podílnictví z nedbalosti podle § 215 odst. 1, 3 písm. a), b) tr. zákoníku, když právě v tomto usnesení jsou čísla účtů přiřazena jednotlivým subjektům a jednotlivé peněžní toky zachyceny v širších souvislostech. To, jak bylo s peněžními prostředky po poskytnutí úvěru naloženo, zároveň vylučuje nikoli pasivní roli obžalovaného, který rozhodně nebyl v postavení bílého koně nebo dokonce osoby stojící zcela stranou páchané trestné činnosti, ale byl naopak velice aktivním článkem v celé struktuře osob na trestném činu se podílejících. Byl to on, kdo zcela ovládal svoji [právnícká osoba] [právnícká osoba], na níž byl úvěr dojedнан, byl to on, kdo zajistil nemovitosti pro účely zástavy za zlomek částky, která měla být předmětem úvěru, a byl to také on, kdo ihned po poskytnutí úvěru téměř celou poskytnutou částku odeslal pryč, aby následně inkasoval peněžní prostředky na úhrady první splátky, jejíž úhrada (jakož i úhrada dalších splátek) byla nutná pro oddálení odhalení celé trestné činnosti. Vrchní soud v Praze tedy odvolacím námitkám obžalovaného proti skutkovým zjištěním nepřisvědčil. Závěrem nutno konstatovat, že ani není úkolem Vrchního soudu v Praze, aby jednotlivé důkazy znovu prováděl, reprodukoval, rozebíral, porovnával a případně z nich vyvozoval vlastní skutkové závěry. Podstatné je, že nalézací soud hodnotil provedené důkazy v souladu s jejich obsahem, přičemž nevybočil z mezí volného hodnocení důkazů a své hodnotící závěry vysvětlil. To, že rozsah provedeného dokazování a způsob hodnocení důkazů nekoresponduje s představami obžalovaného, samo o sobě závěr o porušení pravidla in dubio pro reo či obecně zásad spravedlivého procesu neopodstatňuje. Pokud soudy nižších stupňů, tedy v tomto případě nalézací soud, po vyhodnocení důkazní situace dospěly k závěru, že jedna ze skupin důkazů je pravdivá, že její věrohodnost není ničím

zpochybněna a úvahy vedoucí k tomuto závěru zahrnuly do odůvodnění svých rozhodnutí, nejsou splněny podmínky pro uplatnění zásady „in dubio pro reo“, neboť soudy tyto pochybnosti neměly. Nadto lze poznamenat, že existence případného extrémního nesouladu mezi učiněnými skutkovými zjištěními soudu a provedenými důkazy nemůže být založena jen na tom, že obžalovaný předkládá vlastní hodnocení důkazů a dovozuje z toho jiné skutkové, popř. i právní závěry (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18.12.2013, sp. zn. 8 Tdo 1268/2013). V této souvislosti s ohledem na případnou aplikaci zásady in dubio pro reo Vrchní soud v Praze ještě dodává, že právní řád neupravuje úroveň jistoty, jaká se vyžaduje pro odsouzení obžalovaného z trestného činu. Hodnocení důkazů z hlediska jejich pravdivosti a důkazní hodnoty, stejně jako úroveň jistoty, jaká se vyžaduje pro odsouzení, je zásadně věcí obecných soudů. Pravidlo in dubio pro reo je na místě použít jen tehdy, jsou-li pochybnosti o vině důvodné, tj. rozumné a v podstatných skutečnostech, takže v konfrontaci s nimi by výrok o spáchání trestného činu nemohl obstát. Pochybnosti tedy musí být z hlediska rozhodnutí o vině závažné a již neodstranitelné provedením dalších důkazů či vyhodnocením stávajících důkazů, tak tomu ale v projednávané trestní věci není.

9. Pokud jde o právní posouzení, i v tomto případě se Vrchní soud v Praze s argumentací nalézacího soudu ztotožňuje. Objektivní stránka úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1 tr. zákoníku spočívá v tom, že pachatel při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. K trestní odpovědnosti pachatele není nutné, aby poskytovatel úvěru jednal v omylu, resp. aby jednání dlužníka vedlo k omylu věřitele, na jehož základě by byl úvěr poskytnut. Sjednáváním úvěrové smlouvy se rozumí postup při uzavírání úvěrové smlouvy, včetně všech souvisejících jednání, která uzavírání úvěrové smlouvy provázejí. Nepravdivé jsou údaje, jejichž obsah vůbec neodpovídá skutečnému stavu, o němž je podávána informace, a to byť jen o některé skutečnosti důležité pro sjednání úvěrové smlouvy nebo pro čerpání úvěru. Hrubě zkreslené jsou údaje, které mylně nebo neúplně informují o podstatných a důležitých okolnostech pro sjednání úvěrové smlouvy nebo pro čerpání úvěru. Zákon nevyžaduje, aby šlo o údaje podstatné, neboť v tomto smyslu jakýkoli nepravdivý nebo hrubě zkreslený údaj, který je sdělován, a to ať už v souvislosti se sjednáváním úvěrové smlouvy, nebo čerpáním úvěru, může podstatně ovlivnit rozhodování druhé strany. Naproti tomu pokud by jednání pachatele spočívalo v tom, že určité údaje zamlčí, pak by bylo nutné, aby šlo o podstatné údaje. Po subjektivní stránce se vyžaduje alespoň nepřímý úmysl. Jestliže takovým jednáním byla způsobena škoda velkého rozsahu, jedná se o okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, kdy z hlediska zavinění postačí nedbalost. Škoda u trestného činu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1 tr. zákoníku vzniká již tím, že na základě nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů nebo zamlčení podstatných údajů byl úvěr poskytnut a peněžní prostředky opustily majetkovou sféru poskytovatele úvěru. Při výpočtu výše škody je však dále nutno zohlednit i hodnotu zajištění úvěru a výši již uhrazených peněžních prostředků. V daném případě má tedy Vrchní soud v Praze za to, že v procesu sjednávání úvěrové smlouvy byly uváděny nejen údaje nepravdivé, spočívající v tvrzení, že poskytnutý úvěr bude použit na deklarovaný účel a bude řádně splácen včetně úroků, ale rovněž údaje hrubě zkreslené o hodnotě předmětu zástavy, respektive o jeho obvyklé ceně aktuální, kterou objektivně zastavované pozemky neměly, nebo o jejich předpokládané ceně budoucí, protože se s žádným jejich zhodnocením fakticky nepočítalo. Uvedeným jednáním byla způsobena úvěrujícímu MSD škoda ve výši 83 846 288 Kč, tedy škoda velkého rozsahu. Ta se rovná částce poskytnutých úvěrových prostředků po odečtení skutečné hodnoty zastavených pozemků ve výši 6 153 712 Kč, zjištěné znalci příbranskými orgány činnými v trestním řízení. Došlo tak ke spáchání zločinu úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, 6 písm. a) tr. zákoníku, avšak nejen uvedením nepravdivého údaje o účelově určeném použití úvěrových prostředků, ale i uvedením hrubě zkreslených údajů o hodnotě předmětu zástavy, která byla dokládána mnohonásobně nadhodnocenými znaleckými posudky obžalovaného. Obžalovaný byl minimálně srozuměn s tím, že při sjednávání úvěrové smlouvy předkládá hrubě zkreslené znalecké posudky a věděl i o možné výši škody, jaká může být

způsobena, neboť byl obeznámen s tím, za jakou částku tyto pozemky získal a že jejich zhodnocení reálně v budoucnu nepřichází v úvahu. Obžalovaný byl také minimálně srozuměn s tím, že úvěrové prostředky budou použity na jiný účel, než pro jaký byly peněžním ústavem poskytnuty, když sám se takového jednání aktivně účastnil tím, že ihned po poskytnutí úvěru téměř celou poskytnutou částku (vyjma částky 1 000 000 Kč, kterou ponechal na účtu Q2 [právnícká osoba] a následně z valné části vybral v hotovosti) odeslal pryč bez toho, že by jakýkoliv reálný nákup nemovitosti provedl.

10. Vrchní soud v Praze samozřejmě podrobil přezkumu i výrok o trestech obžalovanému uložených. Je nutno konstatovat, že nalézací soud při ukládání trestů obžalovanému vzal v potaz všechny rozhodné okolnosti a těmi se náležitě zabýval v odůvodnění napadeného rozsudku. S argumentací nalézacího soudu a jím vyměřeným trestem odnětí svobody se Vrchní soud v Praze ztotožňuje s tím, že při absenci jakýchkoliv dalších polehčujících okolností vyjma dosavadní bezúhonnosti nelze vnímat jako nepřiměřeně přísný. Trest byl vyměřen při spodní hranici zákonné trestní sazby, která činí 5 let, a to navzdory aktivní roli obžalovaného při páčání celé trestné činnosti, jak již bylo konstatováno shora, a také navzdory výši způsobené škody výrazně překračující částku 10 000 000 Kč rozhodnou pro kvalifikaci škody velkého rozsahu ve smyslu § 138 tr. zákoníku v aktuálním znění. Zařazení obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku je pak jediné v úvahu přicházející. Pokud jde o peněžitý trest, pak Vrchní soud v Praze nemůže přisvědčit námitce obžalovaného, že pro uložení tohoto trestu si nalézací soud nezajistil dostatečný podklad. I přes stručné odůvodnění nalézacího soudu možno konstatovat, že žádný exces při ukládání peněžitého trestu obžalovanému nebyl shledán, když nalézací soud jistě zkoumal podmínky stanovené § 67 a 68 tr. zákoníku s potřebnou pečlivostí. K tomu Vrchní soud v Praze dodává, že z provedeného dokazování vyplynulo, že obžalovaný společně s dalšími osobami trestnou činnost páchal s úmyslem opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch, což svědčí o možnosti uložit peněžitý trest. Je třeba zdůraznit, že v tomto směru je obhajoba obžalovaného vyvrácena výsledky provedeného dokazování, i všemi zjištěnými okolnostmi, které nemůže zvrátit to, že se konkrétně nepodařilo prokázat, jaký měl obžalovaný či jiná osoba z uvedeného výnosu trestné činnosti osobní prospěch. To však ani není pro závěr o ukládání peněžitého trestu podstatné. Uložený peněžitý trest v celkové výši 1 500 000 Kč je podstatně nižší než vzniklý následek, představuje pouhý jeho zlomek, neboť výnos pachatelů byl mnohonásobně nesrovnatelně vyšší. V případě obžalovaného na takto poměrně vysoké pozici v hierarchii osob, které se trestné činnosti účastnily, si pak vůbec nelze představit, že by neměl odpovídající míru účasti na takovém výnosu či že by se na trestné činnosti podílel dokonce nezištně. Veškerou trestnou činností získané finanční prostředky byly obratem řetězově rozesílány na různé bankovní účty či vybírány z bankovních účtů, čímž pachatelé výrazně ztížili či v podstatě znemožňovali orgánům činným v trestním řízení účinné mapování toho, jak s nimi bylo naloženo, a obžalovaný nebyl výjimkou, jestliže si na účtu jím ovládané [právnícká osoba] [právnícká osoba] z výnosu z této trestné činnosti (z poskytnutého úvěru) ponechal částku 1 000 000 Kč, kterou následně z valné části v hotovosti vybral. Z uvedeného je tak patrné, že spisový materiál obsahuje dostatečné podklady pro posouzení majetkových a osobních poměrů obžalovaného. V neposlední řadě pak Vrchní soud v Praze považuje za zcela přiléhavý i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodních korporací, který mu byl na dobu 6 let podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku uložen, jestliže trestná činnost byla obžalovaným spáchána právě v souvislosti s jeho rolí coby statutárního orgánu [právnícká osoba] [právnícká osoba]

11. Vrchní soud v Praze se ztotožnil i s výrokem o nárocích na náhradu škody, jakož i s argumentací nalézacího soudu v napadeném rozsudku, na kterou rovněž může zcela odkázat.

12. S ohledem na výše uvedené proto Vrchní soud v Praze podle § 256 tr. řádu odvolání obžalovaného jako nedůvodné zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR. Nejvyšší státní zástupce může podat dovolání pro nesprávnost kteréhokoli výroku ve prospěch i neprospěch obžalovaného, obžalovaný jen pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká, a to pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť by bylo takto označeno. Nezbytný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. řádu. Dovolání je možno podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, přičemž důvody dovolání je možno měnit jen po dobu běhu dovolací lhůty.

Praha 6. března 2023

Mgr. Stanislav Králík
předseda senátu